

LES NOVES TECNOLOGIES ES VAN INTRODUIINT LENTAMENT A LA LLAR

La domòtica

Comandaments centralitzats, forns que responen a ordres donades per telèfon i sistemes de seguretat són algunes de les comoditats que ofereix la domòtica. Amb certa difusió als Estats Units i al Japó, i obrint-se camí a Europa, el canvi de mentalitats és un dels problemes per a la seva implantació.

Xavier Duran

Esteu còmodament asseguts veient la televisió. Truquen a la porta. Potser es tracta d'una visita inoportuna, a la qual no penseu obrir. Però de tota manera us heu d'aixecar i anar a parlar per l'interfon. Sens dubte, seria millor que des del seient poguéssiu veure qui truca i, si és el cas, no haver d'aixecar-se. Un altre dia teniu un menjar a punt de fer-se en el forn. Però us heu retardat i arribareu a casa amb el temps molt just. Segur que us agradaria poder ordenar al forn, per telèfon, que comencés a funcionar per trobar el sopar fet. Finalment, un dia feiner us heu adormit i haureu de sortir de casa sense esmorzar, perquè no teniu temps de preparar-lo. Però si la cuina fos prou intel·ligent per a fer el cafè i les torrades a una hora determinada, no us caldria anar-vos-en de casa en dejú.

Totes aquestes comoditats es van fent realitat. La domòtica, una disciplina recent, se n'ocupa. Podríem definir la domòtica com l'aplicació de les noves tecnologies a la llar, per fer la vida més fàcil i confortable. Es va desenvolupar en primer lloc al Japó i als Estats Units. Si al principi tingué poc èxit, a poc a poc hi ha usuaris que la van incorporant a les seves llars.

A principis de la dècada dels vuitanta, al Japó es van començar a comercialitzar aparells domèstics. La vida tradicional dels japonesos va fer difícil la introducció d'aquests productes. Per molts ordinadors i aparells audio-visuals que fabriquin, al Japó encara es menja al terra, es desplega el tatami per dormir a la nit i s'està a casa sempre amb kimono, encara que pel carrer es vagi vestit a la manera occidental.

Hi havia un altre problema a afegir. I és que cada grup industrial tenia el seu sistema, que era incompatible amb els altres. A partir del 1983, industrials i govern treballaren per establir una ba-

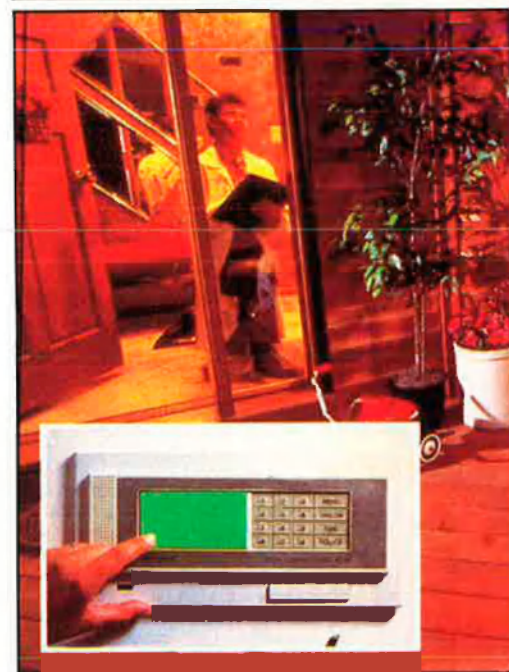
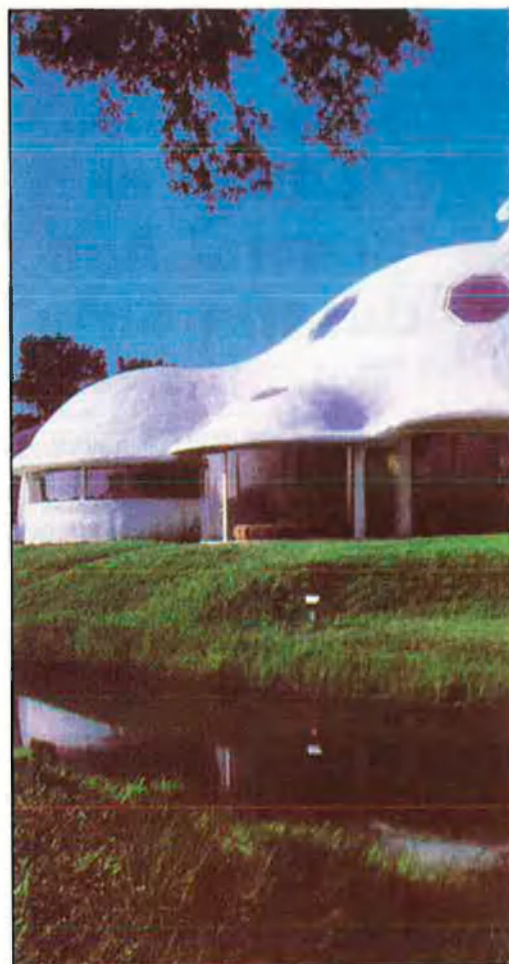
se d'actuació comuna, que evités aquella dispersió.

Prototipus al Japó i als Estats Units

Una de les cases intel·ligents construïdes fou la Next, fabricada per Osaka Gas, a uns trenta quilòmetres d'aquella ciutat. La casa està pensada per a una família japonesa tipus dels anys 90 i té en compte l'optimització de l'energia i el control a distància dels aparells. La seva superfície, 178 metres quadrats. El seu cost, 170 milions de pessetes. L'empresa creu, però, que si es construïssin en sèrie podrien vendre aquestes vivendes per uns 26 milions de pessetes, que és poca cosa si tenim en compte els preus dels pisos al Japó.

També els americans van iniciar-se en la domòtica fa temps. A Dallas van construir la Casa del Futur, que té 600 metres quadrats. És plena de pantalles, que no sols permeten rebre molts canals de televisió a través de l'antena parabòlica sinó que també mostren les dependències de la casa. Un gran mur de 25 metres quadrats, al primer pis, és ple de pantalles i altres aparells. Hi ha giradiscos tradicionals i compactes, tornaveus i magnetoscòpis. Des d'allà es poden controlar tots els aparells i a més vigilar les diverses dependències de la casa.

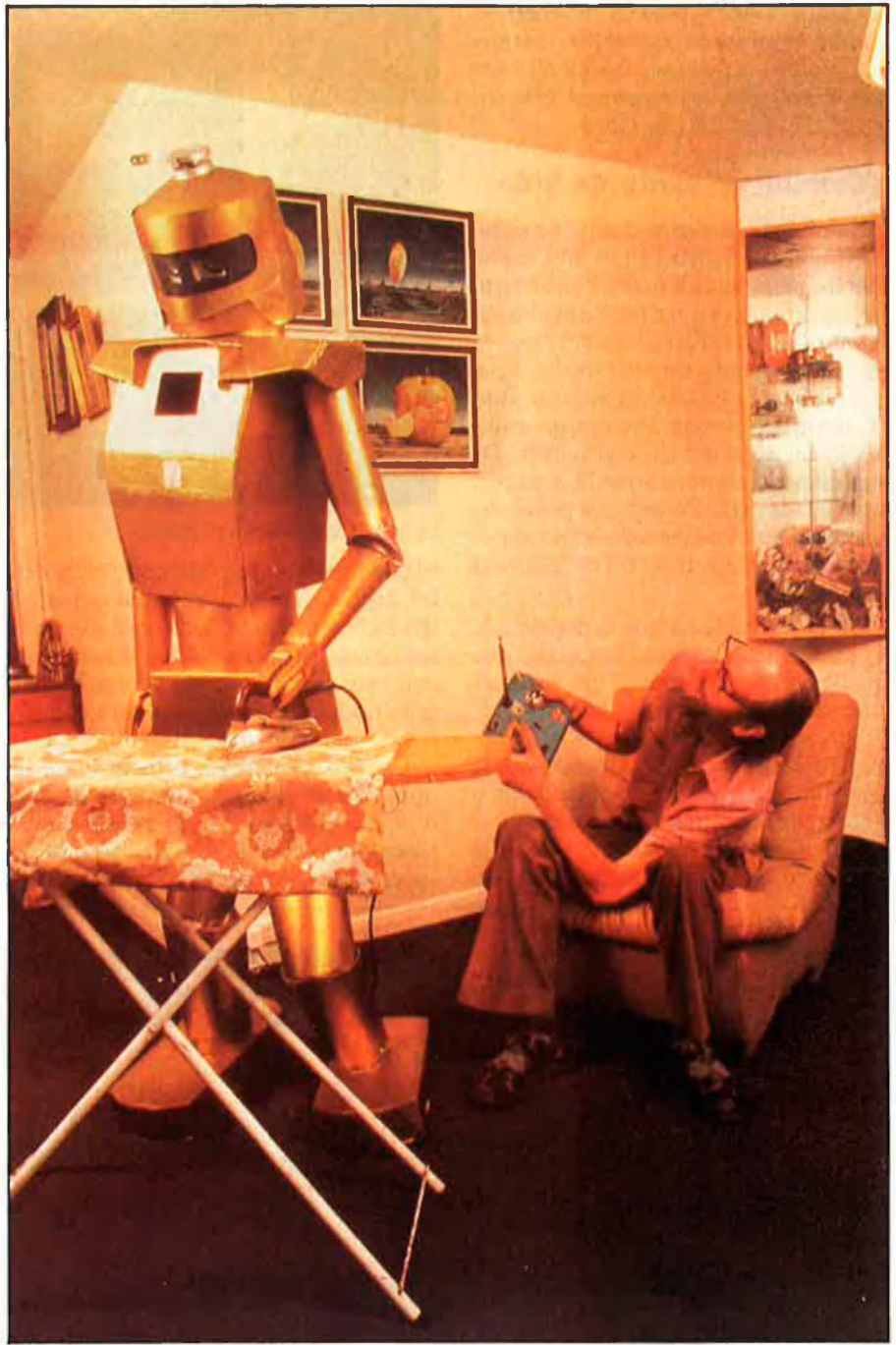
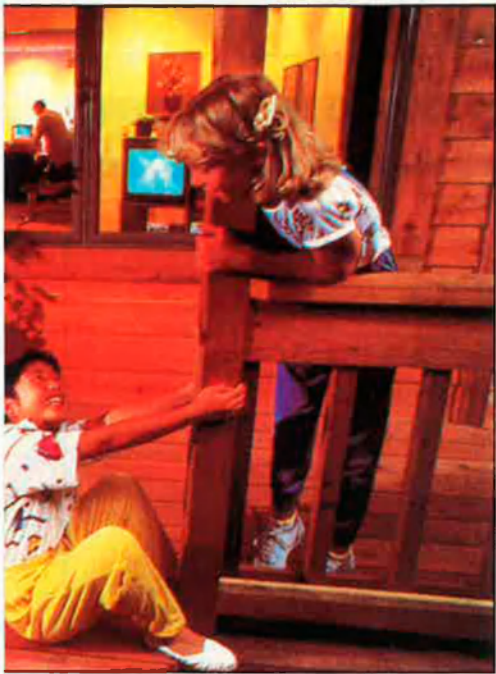
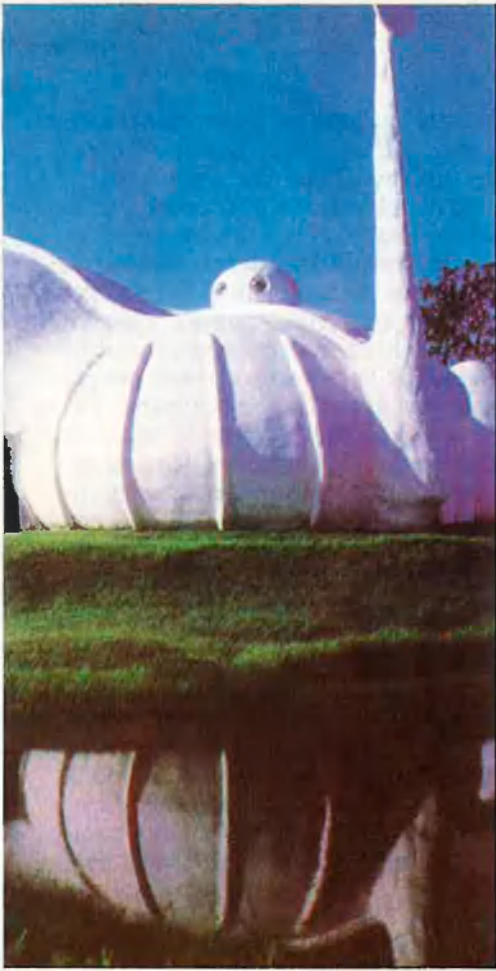
Ara, a Europa i concretament a Bretanya, la domòtica s'obre pas. A Rennes s'està construint la casa del projecte HD 2000 —Habiter Demain 2000—. Es tracta d'una vivenda experimental, que serà ocupada eventualment per famílies que en donaran la seva opinió. Anirà incorporant els nous enginys de la domòtica i a més servirà per a organitzar-hi trobades de delegacions de diversos països. Si altres cases com aquesta es van construint, Bretanya pot arribar a constituir el gran centre europeu de la domòtica. Hi ha la idea d'organitzar cursos de formació d'especialistes i ser el punt de trobada dels investigadors d'aquest camp.

Als Estats Units, les previsions dels pioners de la domòtica no s'han acomplert i ara mateix hi ha poques vivendes amb aquests avanços. Però per a final de segle preveuen que ja hi hagi uns vuit milions de cases intel·ligents.

Facilitar la vida a la llar

D'entrada, la domòtica sembla facilitar molt la vida a la llar. El comandament de tots els aparells de la casa, per exemple, està centralitzat. Es pot enge-

Dalt, a l'esquerra. Xanadu, una de les primeres cases intel·ligents americanes construïda el 1983, prop d'Orlando (Florida), està inspirada en les formes del cervell humà. A la dreta, robot domèstic. Les seues habilitats, encara molt limitades, expliquen el seu relatiu èxit comercial. Baix, casa intel·ligent de Honeywells, construïda a Golden Vally (Minnessota), fou inaugurada l'any 1987. En primer pla, a l'esquerra, un dels aparells que permet escriure tàctilment.

gar o apagar el televisor, el vídeo o el giradiscos des d'un plafó. La cuina també ho té tot centralitzat. Des del forn al rentavaixelles, passant pels fons, hi ha un sol tauler de comandament. Com hem dit al principi, alguns forns permeten rebre ordres per telèfon. Tenen fins a vint receptes memoritzades. Només cal triar-ne una i el forn ja sap què ha de fer, durant quant de temps i a quina temperatura.

També es pot programar la tempera-

tura de la casa. Una habitació pot estar permanentment a vint graus i una altra a vint-i-cinc. Pot tenir aquest sistema programat d'una manera fixa. Cada dia, a la mateixa hora, s'apagaria la calefacció o la refrigeració, si a la casa no hi ha ningú. Però, unes hores abans que els inquilins hi tornin, s'haurà posat en marxa perquè aquests trobin la llar condicionada.

Els sistemes de seguretat són un dels punts més importants de la domòtica.

Així, en compte de claus hi ha unes targetes amb uns codis. També es pot programar la tornada a casa dels inquilins per unes hores determinades. Si torneu a casa a les vuit, ningú podrà entrar abans d'aquella hora.

La gent podrà marxar tranquil·la de casa. Qualsevol fuga de gas o d'aigua, qualsevol inici d'indenci o entrada de lladres serà detectada per diferents sensors. Segons el problema detectat, el telèfon transmetrà un missatge determi-

nat a qui calgui —policia, bombers—. També es posaran en marxa alarmes lluminoses i acústiques si algú aliè a la casa i, per tant, no reconegut pels sistemes de seguretat, hi entra.

Canviar el mode de vida

En principi, tot sembla molt atractiu. Però potser aquests canvis són massa sobtats per a molta gent. Per començar, cal aprendre a fer funcionar els diferents aparells. Això s'ha solucionat en alguns casos amb pantalles tàctils. Apareix un menú i només cal pitjar la funció desitjada perquè aquesta es realitzi. No cal aprendre gaire cosa més. De tota manera, els nous aparells espanten una mica la gent. Pensen que potser seran complicacions innecessàries i es poden trobar massa forçats per les noves tecnologies.

Un altre problema que es presenta és la manca de personal especialitzat. Qualsevol avaria, quan els sistemes pràcticament governen la casa, pot tenir efectes desastrosos. Però si hi ha poques persones capaces d'arranjar-ho, la gent s'arrisca a quedar-se sense cuina o sense calefacció una colla de dies.

I finalment, la tecnologia canvia el sistema de vida. Si en una casa hi ha un

La tecnologia canvia el sistema de vida.

sistema centralitzat que controla totes les dependències, la intimitat personal es veu compromesa. Una cosa són pantalles que permetin vigilar l'habitació dels nens petits o el bany perquè la gent gran no hi tingui cap accident i una altra és sentir-se constantment vigilat.

Un dels problemes principals de la domòtica és preveure com serà la vida d'aquí a uns anys. Ha de pensar en les necessitats dels inquilins de l'any 2000. És probable, per exemple, que cada ve-

gada hi hagi més persones que treballin a casa. També s'ha de pensar en el progressiu envelliment de la població.

D'altra banda, cal tenir en compte els factors arquitectònics. En les actuals vivendes seria difícil adaptar la majoria d'avanços de la domòtica. Per això cal que els arquitectes puguin preveure aquests sistemes. Començar a construir cases intel·ligents seria arriscat, perquè el mercat encara no està preparat. Però sí que es poden fer les vivendes de manera que el complicat sistema de cables i pantalles s'hi pugui adaptar fàcilment. Això no encareix gaire el preu de la vivenda i permet que si, d'aquí a pocs anys, la domòtica està més estesa, ningú tingui massa dificultats per adoptar aquests sistemes.

Caravanes que demostrin les meravelles de la domòtica recorren els Estats Units i el Canadà per intentar captar clients. Grans multinacionals treballen en aquest camp, que pot generar molts beneficis d'aquí a un temps. Europa intenta no perdre el tren d'aquesta disciplina. Probablement encara trigarem a veure un ús més o menys estès d'aquests sistemes. Però no sembla arriscat preveure que les llars del pròxim segle seran força diferents d'aquelles en què ara vivim. □

CRÍTICA • CRÍTICA • CRÍTICA • CRÍTICA • CRÍTICA • CRÍTICA • CRÍTICA

• J. H. Elliott
LA REVOLTA CATALANA

• J. M. Miquel i Vergés
LA FILOLOGIA
CATALANA EN
EL PERÍODE
DE LA DECADÈNCIA

• Albert Pérez Baró
HISTÒRIA DE LES
COOPERATIVES
A CATALUNYA

• Eva Serra
PAGESOS I SENYORS
A LA CATALUNYA
DEL SEGLE XVII

• T. N. Bisson
HISTÒRIA DE LA
CORONA D'ARAGÓ

• Pierre Vilar
HISTÒRIA D'ESPANYA

• Stephen W. Hawking
HISTÒRIA DEL TEMPS

CRÍTICA • CRÍTICA • CRÍTICA • CRÍTICA • CRÍTICA • CRÍTICA • CRÍTICA